

Gezeefd uit de TEX-NL discussie-lijst

abstract

Dit is het vijfde deel uit een serie die in 1993 door Philippe Vanoverbeke in de MAPS is gestart. Philippe maakte een selectie van berichten uit de TEXNL lijst. Een aantal oplossingen, hints en gouden tips over onderwerpen waarvan je weleens denkt: „hoe zat dat ook alweer?” In de MAPS van voorjaar 1998 stond deel 4. Voor deze aflevering is een aantal berichten gezeefd uit TEXNL van maart 1998 tot januari 1999. Met dank aan Piet van Oostrum die opnieuw de meeste antwoorden aandroeg, en aan de andere actieve abonnees van TEXNL!

keywords

TEXNL, Oostrum, guru, tips, hints, hack, bug

Titels

(We beginnen met de alinea die waarmee de vorige aflevering van deze serie onverwacht eindigde...)

Is het mogelijk om i.p.v. op alle pagina's de hoofdstuktitel te hebben de titel van de `\section` te bekomen door gebruik te maken van deze opmaakcodes?

```
\renewcommand{\chaptermark}[1]{}
\renewcommand{\sectionmark}[1]{\markright{\thesection\ #1}}
\fancyhf{}
\fancyhead[LE,RO]{\bfseries\thepage}
\fancyhead[LO,RE]{\bfseries\rightmark}
```

Of, als section en subsection titels gewenst zijn:

```
\renewcommand{\chaptermark}[1]{}
\renewcommand{\sectionmark}[1]{\markboth{#1}{} }
\renewcommand{\subsectionmark}[1]{\markright{\thesection\ #1}}
\fancyhf{}
\fancyhead[LE,RO]{\bfseries\thepage}
\fancyhead[LO]{\bfseries\rightmark}
\fancyhead[RE]{\bfseries\leftmark}
```

Grotere inhoudspagina

Voor een tijdelijk grotere pagina gebruik je `\enlargethispage*{1cm}`
Hoe doe ik dat voor een pagina met inhoudsopgave?

```
\addtocontents{toc}{\protect\enlargethispage*{1cm}}
```

Regelafstand in tabular

Een tip van Herman Haverkort om simpel een grotere regelafstand te krijgen binnen de tabular omgeving: `\arraystretch`

Voorbeeld:

```

\documentclass[11pt]{artikel3}
\begin{document}
\def\arraystretch{2}
\begin{tabular}{|l|l|}\hline
tra & la\\\hline
tra & la\\\hline
tra & la\\\hline
tra & la\\\hline
\end{tabular}
\end{document}

```

Grotere inhoudspagina

`\addtocontents{toc}{\enlargethispage*{1cm}}` bleek niet te werken, het gaf een onnavolgbare foutmelding over Argument of \@sect.

De oplossing bleek:

```
\addtocontents{toc}{\protect\enlargethispage*{1cm}}
```

Hoe kom je aan een trademark-teken?

```

\def\omcirkeld#1%
  {\raise1ex\hbox{\ooalign{\hfil\raise0.07ex\hbox
    {\textsf{\scriptsize#1}}\hfil\crr\mathhexbox20D}}}

```

overigens kan het ook zo:

```

\documentclass{article}
\usepackage{textcomp} % hier zitten een heleboel handige symbolen in
\begin{document}
textcomp\textsuperscript{\textregistered}
\end{document}

```

Brede tekst boven dubbelkolom

Twocolumn is leuk, maar hoe kan ik nu zorgen dat ik nog een tekst in de breedte boven de twee kolommen krijg, en dan ook nog op dezelfde pagina? ;-). Ik dacht eerst „ik zet er gewoon wat later in de tekst `\twocolumn meer`”, maar dat werkt dus niet.

```
\twocolumn[Tekst over de hele breedte]
```

Als je een abstract en dergelijke daar wilt hebben, dan moet je nog wat meer uitspoken (geleend van o.a Donald Arseneau).

```

\twocolumn[
\begin{@twocolumnfalse}

  \maketitle
  \begin{abstract}
  ...
  \end{abstract}

\end{@twocolumnfalse}
}]

```

Voorwoord en nawoord niet nummeren

In `\documentclass{article}` met `\usepackage[dutch]{babel}` wil ik een ongenummerde sectie Voorwoord en een ongenummerde sectie Nawoord hebben. Beide secties moeten echter wel in de `\tableofcontents` voorkomen.

```
01 \setcounter{secnumdepth} {0}
02 \section{Voorwoord}
03 \addtocounter{secnumdepth} {3}
```

`secnumdepth` geeft aan hoe diep je nummert: sectie + paragraaf + subparagraaf = 3. Wanneer `secnumdepth 0` is komt er geen nummer te staan. Echter de sectie wordt wel opgenomen in de `tableofcontents`. In 2.3.1 van *The L^AT_EX Companion* (8th printing, August 1997) staat meer over dit onderwerp.

Groter font

Hoe kan ik mijn font nog groter maken dan `\Huge`? Ik heb nu een kop boven een tekst staan, maar die is zo afschuwelijk klein, dat ziet er niet uit (Ik gebruik bij die kop trouwens `\Huge\sc`)

```
\font\test=cmr10 scaled 5000
\font\testtwo=ptmr7t scaled 5000
```

Dit produceert bv. 50-punts `cmr10` en Times

Hoe begin in aan ConTeXt en PDFtex?

De manuals van het veelbelovende pakket ConTeXt gaan ervan uit dat je al een werkende installatie hebt waarop het ConTeXt format kan worden gegenereerd, en ook gaan de manuals ervan uit dat je PDFtex goed draaiende hebt. Straks heeft iedereen dat vanzelf bij all-in pakketten als de nieuwste 4TEX of de TeX live installatie, nu is het voor sommigen nog een heel gefröbel voor de eerste glorieuze schreden op het ConTeXt pad gezet kunnen worden. Hieronder het verslag van een installatie. Let wel op: inmiddels zullen er zeker veranderingen zijn geweest in de aangegeven vindplaatsen en in details van de installatie.

This is a small report on what I have done to set up a compact but powerful combination of CONTEXT and PDFTEX on my system.

They enable me to get the remarkable results that several CONTEXT articles and lectures have shown me and which have tickled my appetite for CONTEXT, and they enable me to produce high quality PDF output In this report I explain where I got the necessary files, where I put them on my system, and what I did to get it running.

I am aware that preferably this task were done by an expert, so as to get it all fool proof, eloquent and smart looking. I merely did my best to make sure that the help I sought and received from Hans Hagen could be used for the benefit of others as well...

Good luck and enjoy where you can! I got the files `pdftex.zip` and `pdftexlib-0.12.zip` from:

`ftp://ftp.cstug.cz/pub/tex/local/cstug/thanh/pdftex-testing/pdftex-0.12n/`

```

pdftex.zip          executables
pdftexlib-0.12.zip platform-independant files
                    (I renamed this file pdftex-1.zip)

```

I created a directory CONT-PDF on my F: drive and installed the following files there, mostly taken from the abovementioned 2 downloaded files:

```

cont-nl.fmt  2487620  15-06-98  13:05 CONTEXT format file, see below
pdftex.cfg   119      15-06-98  14:18 only a few lines, see below
pdftex.exe   601600   30-05-98  20:32 executable from pdftex.zip
pdftex.poo   30387    30-05-98  20:23 came with pdftex.zip
pdftex.rea   5609    15-06-98  13:38 readme file from pdftex.zip
texmf.cnf    16002    15-06-98  14:16 configfile, see below
ttf2afm.exe  76800    30-05-98  20:32 executable from pdftex.zip

```

The file pdftex.cfg contains these lines

```

output_format 0
compress_level 9
decimal_digits 3
page_width 210mm
page_height 297mm
horigin lin
map pdftex.map

```

In a second directory, CONTEXT, I put and unzipped the following files: CONT-TEX.ZIP and ALLES.ZIP (both available via <http://www.ntg.nl/context/>)

Then I made sure that these new directories were in my PATH command, for example:

```
PATH=...f:\cont-pdf\;f:\context;
```

(the '...' stands for all other stuff on this line in my PC)

Also, in my autoexec.bat I put the following line:

```
SET TEXMFCNF=F:/CONT-PDF/
```

The use of this line is that PDFTEX will know where to find the file TEXMF.CNF

This TEXMF.CNF needs editing. See far below for my version of it.

Mostly it's commented-out text explaining about spiffy options, and at the low end there are a number of relevant lines which need to be congruent with the paths on your system. For instance, the TEXMF.CNF has lines that must point to the correct CONT-PDF directory which you've just created and also it must point to the well-known directories for TeX applications, like TFM's, Postscript fonts etcetera. What I did was use the information of my working 4TEX setup to point towards the several directories. If in severe doubt, let a line point to your drive with TeX stuff with all subsequent directories on it, like "F://", which makes the system work while making it horribly slow.

Now, on a DOS prompt, with the PATH command and SET variable checked, I went to the CONT-PDF directory and gave the following command:

```
pdftex --ini cont-nl
```

which started off PDFTEX.EXE initiating and creating a CONT-NL.FMT tex format file in the same directory. All CONTEXT sources were used from the CONTEXT directory.

Then, with a test.tex file containing for simplicity only these lines

```

\gebruikspecials[tpd]
\starttekst
Now will this work or won't it operate?
\stoptekst

```

you can, in the CONT-PDF directory, type:

`pdftex &cont-nl test.tex`
 which yields a PDF file of the given test. Without the line saying `\gebruikspecials[tpd]` you get a well known DVI file.

I use the DVI viewer from 4TEX to view the DVI file and I use the freeware ACROBAT viewer to view and print the PDF output

Note: the file `pdftexlib-0.12.zip` unzipped with a few files longer than 8 & 3 characters and I copied these long filenames to shorter ones, keeping the originals in place. I also tweaked the ensuing directory structure, taking out two empty subdirs leading to the filled ones.

Finally, for your interest, in my `TEXMF.CNF` I have the following lines:

```
% my copy of texmf.cnf
% I saved the original as texmf.ori
% Enable system commands via \write18{...}?
shell_escape = 1

% advised to me by Hans Hagen:
openout_any = r

% Paths

# these kept simple, could maybe be more specific:
TEXMF          = f:/cont-pdf/
TEXMFMAIN      = f:/cont-pdf/
TEXPOOL.PDFTEX = f:/cont-pdf/
TEXPOOL        = f:/cont-pdf/
TEXFORMATS    = f:/cont-pdf/

TEXINPUTS      = .;f:/4texv4/emptex/context/;c:/ourfiles/texinput//

# NB: all FORWARD slashes and "/" ipv 4TEX's "!" voor search
VFFONTS        = f:/mytex/vf/;f:/4texv4/texfiles/VF//
TFMFFONTS      = f:/4texv4/emptex/tfm//;=f:/mytex/tfm//

TEXFONTMAPS    = .;f:/cont-pdf//;f:/mytex/psfonts;f:/4texv4/emptex/ps/FONTS//

# T1 fonts, like .afm en .pfb
T1FFONTS       = .;f:/cont-pdf//;f:/mytex/psfonts//;

# location of pdftex.cfg, *.map, *.enc en "PNG images"
TEXPSHEADERS   = .;f:/cont-pdf//;f:/mytex/psfonts//;

AFMFFONTS      = .;f:/cont-pdf//;f:/mytex/psfonts//;

MPPOOL         = f:/cont-pdf//
MPMEMS         = f:/cont-pdf//

# to look at later...
MPINPUTS       = .;t:/pragma/metapost//
MFINPUTS.mpost = .;t:/pragma/metapost//

WEB2CDIR       = f:/cont-pdf//
TEXMFCNF       = f:/cont-pdf//
```

```
% TEX settings, maximize for your memory size
```

```
main_memory      = 1000000 % 2500000
extra_mem_top    =      0 % 100000
extra_mem_bot    =      0 % 100000
font_mem_size    = 100000 % 500000
font_max         =      500 %      750
hash_extra       =   25000
```

```
pool_size        = 400000
string_vacancies = 25000
max_strings      = 50000
pool_free        = 225000
```

```
trie_size        = 64000
hyph_size        = 1000
buf_size         = 5000
nest_size        = 750
max_in_open      = 15
param_size       = 1500
save_size        = 8000
stack_size       = 1500
```

```
dvi_buf_size     = 16384
```

```
error_line       = 79
half_error_line  = 50
```

That's it. Those who are daring, go ahead and try your luck! Meanwhile it can help if you know that a local ConTeXt/PDFtex guru is available and near his phone...

Voetnoot recycling

weet iemand hoe ik een eerder gedefinieerde voetnoot opnieuw kan gebruiken?

ik bedoel dus zoiets als:

hier\footnote{algemene voetnoot} en hier\footnote{algemene voetnoot}, maar dan maar 1 nummertje en 1 voetnoot onderaan de pagina...

in het geval van de laatste voetnoot ben ik er al uit: \footnotemark[\value{footnote}] maar wat als er nu een voetnoot tussen zit?

hier\footnote{voetnoot 1} en hier\footnote{voetnoot 2} en hier\footnotemark[\value{van voetnoot 1 ??}]

kan dit eigenlijk wel 'netjes'?

Hier een voorbeeldje.

Je kunt ook de 'footnote' counter op en neer schuiven met \addtocounter.

```
\newcommand{\footsav}[1]{\xdef#1{\thefootnote}}
```

```
text\footnotemark\footsav{\footrefx}
more text\footnotemark\footsav{\footrefy}
```

```
again\footnotemark[\footrefx] & and again\footnotemark[\footrefx]
```

```
\footnotetext[\footrefx]{voetnoottext 1}
\footnotetext[\footrefy]{voetnoottext 2}
```

Je kunt helaas niet het normale `\ref` mechanisme gebruiken, omdat het niet ‘expandable’ is.

Ponden en dollars blunderen

Vlak voor definitieve verzending van een fax met financiële afspraken zag ik dat LaTeX me bijna een grandioze blunder had laten maken: Je zou toch zeggen dat:

```
\documentclass{article}
\usepackage{times}
\begin{document}
The symbol \pounds{} is used for the english pound.
\end{document}
```

het symbool voor engelse ponden zou laten zien. Niet dus: het blijkt een dollar te worden! Als je het times-package eruit laat gaat het wel goed. Weet iemand waarom dit fout gaat?

Bij mij staat er toch echt een pound symbol. Waarschijnlijk staat er ergens een font setup niet goed bij je.

Dat is, voor mij, erg cryptisch. Hoe controleer ik of een font (het times font blijkbaar) is ge-setup? En hoe set ik het up?

Als je de standaard psnfss files hebt geïnstalleerd en die worden inderdaad gebruikt, en de laatste versies van de vf files zijn er ook dan zou het goed moeten gaan. Ergens zal daar wel iets niet goed staan.

Kijk in je log file. daar moet iets staan als:

```
LaTeX Font Info: Try loading font information for OT1+ptm on input line 4.
```

```
(/import/june/sw/pkg/tex/lib/texmf/tex/latex/psnfss/ot1ptm.fd
File: ot1ptm.fd 1997/02/11 Fontinst v1.6 font definitions for OT1/ptm.
)
LaTeX Font Info: Font shape 'OT1/ptm/m/ui' in size <10> not available
(Font)          Font shape 'OT1/ptm/m/it' tried instead on input line 5.
[1
```

En in `ot1ptm.fd`:

```
\DeclareFontShape{OT1}{ptm}{m}{it}{
  <-> ptmri7t
}{}
...

\DeclareFontShape{OT1}{ptm}{m}{ui}{<->ssub * ptm/m/it}{}
\DeclareFontShape{OT1}{ptm}{b}{ui}{<->ssub * ptm/b/it}{}

```

Doe een tex testfont vul font `ptmri7t` in en geef `\table\bye`. Bekijk of print de dvi file en zie of er tussen # en % een pound of een dollar staat.

Je kunt het ook ‘hard’ doen, bv:

```
\def\pound%
{\bgroup
\font=cmsi10
\char36 % of zo
\egroup}
```

Het probleem zit 'm er in dat de tex fonts niet dezelfde encoding hebben, soms staat in math iets ergens anders.

Ik kan je wel nette macros geven, maar daar heb je niets aan, tenzij je eigen fontswitches inbouwt.

```
\def\dollar%
{\bgroup
\ifnum\fam=\itfam
\sl
\else\ifnum\fam=\bifam
\bs
\fi\fi
\;%
\egroup}
```

```
\def\sterling%
{\bgroup
\ifnum\fam=\bffam
\bi
\else\ifnum\fam=\bifam
\bi
\else\ifnum\fam=\bsfam
\bi
\else
\it
\fi\fi\fi
\;%
\egroup}
```

```
\def\florijn%
{\bgroup
\ifnum\fam=\bffam
\bi
\else\ifnum\fam=\bifam
\bi
\else\ifnum\fam=\bsfam
\bi
\else
\it
\fi\fi\fi
f%
\egroup}
```

Er zijn geruchten dat er versies van ot1ptm.fd zijn waarin de ponden niet goed werken. Ik heb de file ook uitgeprobeerd op mijn PC/Windows95 thuis (ik ben langzamerhand aan het omschakelen van emtex naar miktex) en op miktex gaat het goed. Echter met dviwin stond er in eerste instantie een \$ i.p.v. een pond. Dit bleek te komen doordat dviwin geen pk files voor Times-Roman had, en er dus maar cmr10 voor nam. En dat

gaat fout. In een log file staat dat uiteindelijk dan wel genoemd maart die zie je standaard niet. Heel gevaarlijk dus. Ik heb nu de pk files voor de abdoe fonts van de TeX-live CDROM getrokken en in miktex geïnstalleerd, en met yap ziet het er nu goed uit.

De belangrijke regels in je `ot1ptm.fd` zijn deze:

```
\DeclareFontShape{OT1}{ptm}{m}{ui}{<->ssub * ptm/m/it}{}
\DeclareFontShape{OT1}{ptm}{b}{ui}{<->ssub * ptm/b/it}{}

```

Als die er niet instaan moet je als de wiede weerga een nieuwe set installeren.

EPS file in overhead sheet

Ik moet een template maken voor een overhead sheet. Hierop moet een eps-file komen en daar overheen door de gebruiker van de template te definiëren tekst.

```
+-----+
|xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx|
|xxxxx                                     x|
|xxxxx  Hier moet de tekst dus          x|
|xxxxx  komen.....                      x|
|xxxxx                                     x|
|xxxxx                                     x|
|xxxxx                                     x|
|xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx|
|xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx|
+-----+
```

Kan iemand me zeggen hoe ik dit aanpak. Ik heb al iets geprobeerd met een minipage, maar die lijkt, afhankelijk van de hoeveelheid tekst die er in staat, in hoogte te verschuiven. Ook de EPS file schuift vrolijk mee....

```
\setlength{\unitlength}{1mm} % of zo iets
\begin{picture}(250,180) % breedte, hoogte
  \put(0,0){\includegraphics{fig.eps}}
  \put(20,160){\parbox[t]{10cm}{some text ....}}
\end{picture}

```

Door de [t] optie begint de parbox altijd op dezelfde hoogte. i.p.v. `\parbox` kan ook een minipage, mits ook met [t].

Stippel in tabular?

Ik kom hier niet uit en voor ik de style file in ga duiken: Hoe kan ik in plaats van een `\hline` een stippellijn in een tabular omgeving krijgen?

Gebruik `hvdashln.sty`

Hier is wat grove code die in ieder geval wel een beetje doet wat je wilde:

```
%%BOF dotline.sty
%
% caller syntax as in \cline: \dotline{1-8}
%
% adjust \dotrulewidth as desired.
%
```

```

\newdimen\dotrulewidth
\dotrulewidth = 8\arrayrulewidth

\def\dotline#1{\@dotline#1\@nil}
\def\@dotline#1-#2\@nil{%
  \omit
  \@multicnt#1%
  \advance\@multispan\m@ne
  \ifnum\@multicnt=\@ne\@firstofone{&\omit}\fi
  \@multicnt#2%
  \advance\@multicnt-#1%
  \advance\@multispan\@ne
  \leaders\hbox{%
    \vrule \@height \arrayrulewidth \@width .5\dotrulewidth
    \kern \dotrulewidth
    \vrule \@height \arrayrulewidth \@width .5\dotrulewidth
  }\hfill
  \cr
  \noalign{\vskip-\arrayrulewidth}}

\endinput
%%EOF dotline.sty

```

Symbolen voor natuurlijke getallen

In de standaard emtex versie zijn die, meen ik, niet gedefinieerd. Waar zij ze te vinden?

Ik meen in AmsTeX. Maar ik gebruik zelf voornamelijk zelfgemaakte:

```

\def\RR{I\hspace{-1mm}R}
\def\NN{I\hspace{-1mm}N}
\def\II{I\hspace{-1mm}I}
\def\ZZ{Z\hspace{-1ex}Z}
\usepackage{amssymb}
\newcommand{\C}{\ensuremath{\mathbf{C}}}
\newcommand{\R}{\ensuremath{\mathbf{R}}}
\newcommand{\Q}{\ensuremath{\mathbf{Q}}}
\newcommand{\Z}{\ensuremath{\mathbf{Z}}}
\newcommand{\N}{\ensuremath{\mathbf{N}}}

```

werkt goed bij mij.

Als je de ‘dubbele’ symbolen wilt gebruiken: `\usepackage{amssymb}`

en dan:

`\mathbb{N}`, `\mathbb{R}` etc.

Als je over het pakket `bbm` beschikt kun je ook het volgende doen:

```

\documentclass{article}
\usepackage{bbm}

\newcommand{\C}{\ensuremath{\mathbb{C}}}
\newcommand{\R}{\ensuremath{\mathbb{R}}}
\newcommand{\Q}{\ensuremath{\mathbb{Q}}}

```

```
\newcommand{\Z}{\ensuremath{\mathbbm{Z}}}
\newcommand{\N}{\ensuremath{\mathbbm{N}}}
```

Je ziet dat mijn antwoord veel op dat van Bas Spitters lijkt. Het verschil is het gebruikte pakket, `bbm` in plaats van `amssymb`, en het daaruit voortvloeiende commando `\mathbbm` in plaats van `\mathbf`. Als alternatief kun je bij de pakketten `amsmath` en `amssymb` ook het commando `\mathbb{N}` enz. gebruiken. Het verschil zit 'm in de plaats waar de extra streep in de `N` getrokken wordt.

Mocht je ook nog over het pakket `stmaryrd` beschikken dan kun je ook `\lightning$` gebruiken. Dit bliksemschichtje wordt wel gebruikt als symbool voor TEGENSPRAAK.

Welke maten heb ik?

Hoe kan ik er achter komen wat de `textheight` en de `textwidth` van `documentclassbook` standaard zijn? Staat niet in het L. Lamports LaTeX boek. Ik heb reeds even in bestanden als `book.sty` enz. rondgesnuisterd. Maar is er geen `verbose mode`? Of liever is er geen commando voor in je brontekst die waarden voor gespecificeerde variabelen in het log bestand plaatst of zo?

```
\documentclass[12pt,a4paper]{article}
\pagestyle{empty}
\newcommand{\Mrk}{\rule{1pt}{1ex}}
\newcommand{\test}[2]{\string#2&the#2&#1&\Mrk\rule{#1#2}{1pt}\Mrk\}
\begin{document}\noindent
\begin{tabular}{@{}lrcl@{}}
name&length&fac&fac x length\\\hline
\test{1}{\evensidemargin}
\test{1}{\footskip}
\test{1}{\headheight}
\test{1}{\headsep}
\test{1}{\hoffset}
\test{1}{\marginparpush}
\test{1}{\marginparsep}
\test{1}{\marginparwidth}
\test{1}{\oddsidemargin}
\test{1}{\parindent}
\test{.3}{\textheight}
\test{.6}{\textwidth}
\test{1}{\topmargin}
\test{1}{\topskip}
\test{1}{\voffset}
\end{tabular}
\end{document}
```

Er is ook een style-file die alle maten voor jou afdruckt en wel `layout.sty`. Dus als volgt:

```
\usepackage{layout}
\begin{document}
\layout
Tekst
\end{document}
```

Utility voor EPS vergroting

Kent iemand een utility om een EPSF plaatje paginavullend uit te vergroten tot A3 en A4

door de hiervoor benodigde PS code eromheen te plaatsen?

ja, T_EX.

Ik zou doen:

```
\starttekst

\stelpapierformaatin
[A3]

\definieeroverlay
[figuurtje]
[{\externfiguur
[koe.eps]
[breedte=\overlaywidth,hoogte=\overlayheight]] % isometrisch

\stelachtergrondenin
[pagina]
[achtergrond=figuurtje]

\startstandaardopmaak
% lekker leeg
\stopstandaardopmaak

\stoptekst
```

Format bakken

Een tijdje geleden sprak Alexis Kotte over het maken van een eigen format waar de packages die je vaak gebruik al ingebakken zitten zodat LaTeX iets sneller kan draaien.

Dat zou erg mooi zijn maar met de aanwijzingen die in het bestand `mylatex.ltx` van David Carlisle staan kan ik niet echt overweg.

Wie kan dit nog eens uitleggen?

Dit gaat als volgt:

- Eerst een nieuwe format file aanmaken mbv het volgende commando:

```
initex "&latex" mylatex.ltx file.tex
```

NB. Ik gebruik MiKTeX, en dan gebruik je `initex` op bovenstaande manier. Een andere TeX-versie heeft hier weer vaak een ander commando voor, bijv. `tex /i` of `tex -i` (geloof ik).

Het bestand `file.tex` is hier dus je master-file waarin `\documentclass[]{}` en de `\usepackage[]{}` commando's staan.

- Er is nu een format file aangemaakt (`mylatex.fmt`), deze zet je bij de andere format files of in dezelfde directory als je `file.tex`.

- Je kunt nu je `file.tex` compileren mbv het volgende commando:

```
tex "&mylatex" file.tex
```

NB. Dit is ook weer voor MiKTeX, ik weet niet of het bij een andere TeX-versie anders werkt.

Voetnoot in titel

Hoe zet ik een voetnoot in een chapter titel? Zowel `\footnote` als `\footnotemark` werken niet.

Gebruik `\protect\footnote`

In principe zou je `\protect\footnote` kunnen gebruiken. Maar je krijgt je voetnoot dan ook in de inhoudsopgave en waarschijnlijk wil je dat niet. Dan kun je de titel zonder de `\footnote` als optioneel argument meegeven (dus tussen `[]`), en dan is de `\protect` overbodig.

Robin Fairbairns heeft een package(je) gemaakt om footnotes in chapter/section titels wat onschadelijker te maken:

```
macros/latex/contrib/other/misc/stblftnt.sty
```

Footnote in quotation

Ik zou graag in een langere quotation (in de quotation environment) gebruik maken van twee soorten footnotes, die van degene die ik citeer en die moeten dus binnen de quotation, die van mezelf, en die moeten er dus buiten.

De minipage omgeving heeft een apart footnote gebeuren, maar je wilt je kwootjes waarschijnlijk wel over pagina's heen laten gaan. In dat geval kan je met een trucje wel de minipage footnotes gebruiken in je kwoot omgeving en ze dan doot een echte minipage laten afdrukken (waar dan verder niks meer instaat. Een beetje smerig misschien en als je wat code uit minipage sloopt en aanpast kun je het nog beter maken:

```
\makeatletter
\newcommand{\qfootnote}[1]{%
  \def\@mpfn{mpfootnote}\def\thempfn{\thempfootnote}%
  \columnwidth\linewidth\let\@footnotetext\@mpfootnotetext\footnote{#1}}
\makeatother
\newcommand{\doqfootnotes}{\begin{minipage}{\columnwidth}\end{minipage}}
```

Je gebruikt nu `\qfootnote` voor de footnotes in de kwoot en `\footnote` voor je eigen voetnoten (die dan onder aan de pagina komen).

Als het tijd is om de `qfootnotes` af te drukken geef je `\doqfootnotes`.

Je kunt de nummering veranderen door `\thempfn` een andere waarde te geven (bijv. `\def\thempfn{\roman{mpfootnote}}` voor Romeinse). Of met `\setcounter` de `mpfootnote` zetten.

Conversie van / naar LaTeX

The url of this page is <http://www.kfa-juelich.de/isr/1/texconv/texcnven.html>

Although this page resides on the official WWW server of Forschungszentrum Juelich GmbH, it is NOT officially supported by Forschungszentrum Juelich but results from my personal work.

Because this FAQ list grew to a size where it became difficult to manage, I restructured it.

The detailed descriptions were stripped from the main part and put into separate html files, each of them containing the description of only one converter. Additionally, the main list is now divided into two parts:

- Converters from LaTeX to PC textprocessors
- Converters from PC textprocessors to LaTeX

Is er een mogelijkheid om Context op eenvoudige wijze 2 pagina's naast elkaar op een landscape-formaat A4 te laten zetten? Ik bedoel dus eenzelfde uitkomst als psnup -2, maar in mijn geval voor pdf.

Dit kan inderdaad.

Je kiest eerst het goede papierformaat:

```
\stelpapierformaatin[A5][A4]
```

Wellicht moet je de layout nog aanpassen (de standaardinstellingen schalen overigens netjes mee).

De laatste run voeg je toe:

```
\stelarrangerenin[2UP,geroteerd,dubbelzijdig]
```

Let wel, alleen de laatste run!

Voor pdftex output zeg je:

```
\steluitvoerin[pdftex]
```

Handiger is echter het gebruik van texexec:

Je stelt dan alleen het papierformaat in, en tijdens het texen de rest:

```
texexec --pdf --output=2up --paper=a5a4 <filenaam>
```

In dat geval wordt eerst een en ander netjes gezet in de standaard arrangering (dit is nodig om alle nummeringen ok te krijgen) en in een laatste run wordt het boekje gemaakt.

Het best is wat te experimenteren met het maps artikel bij de hand, je kunt namelijk ook dingen doen als:

```
\stelpapierformaatin[A6][A4] \stellayoutin[nx=2,ny=2]
```

Dolk in de auteur

Hoe voorkom ik dat de \thanks bij een tweede auteur in \author een dagger oplevert? Het lijkt alsof de man in kwestie niet meer onder ons is.... Ruud

Het teken wordt bepaald door de footnote teller. Ik denk dat \stepcounter{footnote} zou moeten helpen (niet getest).

In a paper with several authors I use multiple \thanks. The footnotes are marked by a star, a cross and a double cross. As the second author has not yet deceased i'd like the footnotes to be marked by e.g. (a, b, and c). How can i change the standard marking of \thanks footnotes.

With the titlepage option: (but then you wouldn't have had the cross anyway):

```
{
\renewcommand{\thefootnote}{\alph{footnote}}
\maketitle
}
```

without the titlepage option:

```
{\makeatletter\let\@fnsymbol\@alph\makeatother
\maketitle
}
```

fataal error 2000, geen millenniumprobleem

On the local W95 machine with 4TEX version 4 on board, we want to view a document

and get ‘fatal error 2000: out of memory’ just before viewing page one.

DVISCN does strange things with Virtual Fonts (PS fonts are handled with VF fonts), i.e. it doesn’t use EMS/XMS for these fonts. So you easily can run out of memory (read DOS memory). There are two possible solutions:

- use DVISCRS: note the S
- Devirtualize the DVI file with DVICOPY

How: 4TeX! i.e. in the main menu use CTRL-D to walk through these options

Verkeerde maten pagina in PDFreader

Als je eenmaal bezig bent volgt er meer. Het valt me ook op dat een blz in acroreader niet het formaat van een landscapeslide heeft. Ga ik via dvips en distiller, dat kost me m’n referenties helaas dan is een sheet wel op het juiste formaat.

In CONTEXt gaat dat als volgt:

```
\stelpapierformaatin
[S6] % of een andere S waarde
```

```
\stelinteractiein
[status=start]
```

```
\stellayoutin
[rugwit=.5cm,
kopwit=.5cm,
marge=0cm,
voet=0cm,
hoofd=0cm,
breedte=midden,
hoogte=midden]
```

```
\stelinteractieschermin
[breedte=passend,
hoogte=passend,
optie=max]
```

En dan ben je pakweg bladvullend bezig.

Ook mogelijk:

```
\stelkleurenin
[status=start]
```

```
\stelachtergrondenin
[pagina]
[achtergrond=kleur]
achtergrondkleur=groen]
```

Welke resolutie naar de drukker?

Als ik een PS file klaarmaak voor printen elders, maakt het dan uit of ik kies voor een 600dpi printer, een 1275 dpi printer of zoen met ik geloof 2500 dpi? Ik bedoel, levert dat inhoudelijk verschillende files op, of is dat alleen van belang als er bitmapjes in de

file zitten?

Als je dvips gebruikt kan het uitmaken, omdat dvips de resolutie van de \hrules en \vrules en de plaatsing van letters e.d. ook laat afhangen van de printer resolutie. Aan de andere kant: bij resolutie groter dan 600 doet dat er niet al te veel meer toe, dat verschil ziet het oog toch niet of nauwelijks (gesteld dat er geen bitmaps inzitten, niet al te dunne \hrules en \vrules, en geen stukken tekst kleiner dan pakweg 6 punts).

Als je iets wilt doen voor printen elders en je weet niet welke printer ze daar hebben is 600dpi best prima. Als je wel weet welke printer ze gebruiken, moet je de precieze resolutie van de printer daar gebruiken (dus niet de 1275 als hun res. 1200 is).

Tip: dvips optie voor verzending naar drukkers

Als je PDF aanlevert die met behulp van dvips en distiller is gegenereerd, let dan even op:

Gebruik de -j0 optie van dvips, anders kan het zijn dat er characters wegvallen. Iemand bij ons hier had dat probleem met zijn proefschrift. In feite leverde hij postscript in, maar de drukker haalde dat door de distiller omdat zijn printer PDF moest hebben.

En natuurlijk zorg je ervoor dat je Type1 fonts gebruikt (-Pcmpps of iets soortgelijks).

-j0 zet de font subsetting van dvips uit. Feitelijk is dat ook wat wij hier doen. We laten dat niet door de distiller uitzoeken omdat dvips veel meer en makkelijker fonts kan vinden dan de distiller (het is nogal annoying dat de distiller niet aan recursief zoeken doet).

Vervolgens laten we dan de subsetting door de distiller doen, zodat (a) de bestands-grootte klein blijft (b) we de copyrights niet overtreden.

Een andere algemene waarschuwing voor gebruik van dvips: zorg ervoor dat er *nooit* of te nimmer *wat voor pk font dan ook* in de ps file zit als/wanneer je de resulterende PDFs aan wilt passen in Exchange.

Drukkers voegen pdf bestanden nogal eens samen voor het in positie brengen, dus als je meer dan 1 bestand naar de drukker stuurt geldt dit al altijd; maar je kunt met pk fonts ook niet ongestraft 1 pagina overnieuw distilleren na het editen van de tex source om die naderhand in Exchange 'eroverheen' te plakken.

Het probleem hier is dat bitmap fonts in dvips altijd PostScript namen krijgen volgens een strict schema: 'T1', 'T2', 'T3', 'Txxx', en voor verschillende DVIs kunnen dat volledig verschillende fonts zijn (het geven van namen gebeurt in aanroep-volgorde in de DVI file)

Voorbeeld:

```
(hoofdstuk1.tex) T1 -> cmsy10
                  T2 -> cmmi5
```

```
(hoofdstuk2.tex) T1 -> cmmi10
                  T2 -> cmsy7
```

Als dit samengevoegd wordt is er geen enkele voorspelling mogelijk over welke fonts gebruikt gaan worden, dus boek.pdf bevat dan bijvoorbeeld:

```
(boek.pdf)       T1 -> cmmi10
                  T2 -> cmmi5
```

Gevolg: compleet verkeerde tekens in de uitvoer. Feitelijk is dit een bug in Exchange 3, en de situatie is niet altijd zo erg als ik nu voorstel, maar het principiële probleem is aanwezig.

CD-covers maken

Tijdje geleden een cd-writer aangeschaft, nu wil ik dus fraai cd covers en cd backs printen. Ik heb een style cd-cover gevonden die dit kan. Echter, cd-cover.sty print in landscape mode en op mijn HP Deskjet 510 loopt er dan 2 cm van de pagina. Dat is dus een probleem met de linkermarge (want het is landscape, ik verwerk hem dus ook met dvips -t landscape)...

Ik zal F voor zijn met een antwoord hoe dit in ConTeXt gaat; ik heb er een paar dagen terug weer eens wat gemaakt op een color desk jet. In ConTeXt gaat dit als volgt (midden op de pagina, met cutmarks):

```
\stelpapierformaatin[CD] [A4]

\stelkleurenin
  [status=aan]

\stellayoutin
  [hoofd=0cm,voet=0cm,kopwit=.5cm,hoogte=passend,
   rugwit=.5cm,marge=0cm,breedte=passend,
   markering=aan,plaats=midden]

% Een figuurtje op de achtergrond:
%
% \stelachtergrondenin
%   [tekst][tekst]
%   [achtergrond=geintje]
%
% \definieeroverlay
%   [geintje]
%   [{\externfiguur[oeps] [breedte=\overlaywidth,hoogte=\overlayheight]}}

\starttekst

\startstandaardopmaak
  .....
\stopstandaardopmaak

\stoptekst
```

tekst naast tabel

Kan iemand mij een tip geven hoe ik een tabel naast de tekst kan krijgen. In de tekst maak ik gebruik van de tabulator omgeving.

```
\begin{minipage}[t]{10cm}
De tekst...
\end{minipage}
\begin{tabular}[t]{lcr...}
de tabel
\end{tabular}
```

In dit geval worden ze aan de bovenkant uitgelijnd (vanwege de [t]). Je kunt ook [b] kiezen voor de onderkant. Default is gecentreerd.

Woordafbreking uitzetten?

Het TeXbook is, wat mij betreft, nogal vaag over manieren om het afbreken domweg uit te schakelen. Ik kan (minstens) vier manieren bedenken waarop dat (denk ik) kan:

- kies een `\language` waarvoor je opzettelijk lege patronen hebt geladen bij iniTeX;
- zet `\righthyphenmin` en `\lefthyphenmin` op **100** of zo;
- zet `\hyphenpenalty` (en verwanten) op **10000**
- zet `\pretolerance` op **10000**

Wat is nou het beste, meest betrouwbare, of aanbevolen manier, en waarom zijn andere minder goed of verkeerd?

`\pretolerance` op **10000**

Is onbetrouwbaar. In extreme gevallen kan het zijn dat TeX toch een afbreekroutine probeert te draaien en dan kan het gevolg zijn dat alle “badness” in n regel gepropt wordt. Methodes 1 en 2 verdelen de badness in zo’n geval beter. Voor zulke gevallen kun je beter geven:

```
\language=255 \tolerance=9999 \emergencystretch=10pt
```

Waarbij het eerste natuurlijk ook de oplossing nr. 2/3 mag zijn.

- De eerste optie (een `\language` waarvoor je opzettelijk lege patronen hebt geladen) Heeft als bijverschijnsel dat evt. `\discretionary`, `\hyphenation` en `\-` nog steeds worden uitgevoerd.
- De tweede optie (`\righthyphenmin` en `\lefthyphenmin` op **100**) Heeft als bijverschijnsel dat evt. `\hyphenation` niet, maar `\-` en `\discretionary` wel worden uitgevoerd.
- De derde optie (zet `\hyphenpenalty` (en verwanten) op **10000**) geeft geen `\hyphenation`, geen `\discretionary`, geen `\-`. Alleen `\hyphenpenalty` is trouwens afdoende.
- De vierde (zet `\pretolerance` op **10000**) is een hele slechte, omdat TeX dan ook niet meer probeert mooie regels te maken. Heeft tevens als bijverschijnsel dat evt. `\discretionary`, `\hyphenation` en `\-` nog steeds worden uitgevoerd.

En dan is er ook nog:

```
\hyphenchar\the\font = -1
```

Wel `\-`, maar je krijgt dan geen hyphen karakter te zien. Geen `\hyphenation`, wel `\discretionary`, met `hyphen character`.

en je kunt ook nog alle `\lccodes` op **0** zetten

Heeft als bijverschijnsel dat evt. `\hyphenation` niet, maar `\-` en `\discretionary` wel worden uitgevoerd. Heeft als bijverschijnsel dat `\uppercase` en `\lowercase case` niet veranderen.

gedachtestreepjes

Tijdens de NTG-dag in Leuven vond ik een paar prachtboeken op de Addison-Wesley boekentafel, te weten *The Non-Designers Type Book*, door Robin Williams.

Volgens Williams is het het beste om het gedachtenstreepje—zoals hier dus—zonder spatie, of beter nog met een minieme spatie tussen woorden te plaatsen. Hele spaties levert optisch grotere gaten in de tekst op en is minder mooi.

In De Leestekenwijzer staat het wel met interword spaties als voorbeeld, maar daar zeggen ze er weer bij dat in Engelse teksten vaak een ‘kastlijntje’ wordt gebruikt, een langer gedachtenstreepje dat ook wat dunner oogt.

Wat heeft TeX eigenlijk? Ik vermoed dat wij een kastlijntje hebben omdat TeX uit het Engelse stamt. Williams raadt ook aan om het Engelse gedachtenstreepje iets in te korten, waarmee ze naar onze Europese vastelandstreep neigt.

Als je de terminologie van K.F. Treebus, Tekstwijzer (SDU), hanteert, is:

- - : een koppelteken [alleen te gebruiken als verbindings- of afbrekingstekens]
- – : half kastlijntje, of kastlijntje op halve lengte [tussen cijfers]
- — : kastlijntje

Ik ben zelf tegen het kastlijntje. Ik vind het te groot. Als je dat gebruikt, moet je geen spaties eromheen doen. En daar ben ik weer tegen, omdat je dan het risico loopt, dat de lezer twee woorden [het woord er voor en het woord er achter] koppelt, die niet gekoppeld moeten worden. Ik gebruik dus als gedachtenstreepje het halve kastlijntje met kleine witruimte eromheen, dus in LaTeX: woord – tweede woord. Dat is ook wat Treebus adviseert en (als ik het goed begrijp) Williams ook.

We hebben `\endash`, een half kastlijntje en `\emdash`, het kastlijntje

Williams raadt kennelijk een driekwart-kastlijntje aan, die bestaan ook ‘in het echt’, en zitten zelfs in Unicode. Je kunt er 1 in TeX maken met:

```
X--\kern -.25em--Y
```

Europees zetwerk doet gewoonlijk:

- europe\thinspace--\thinspace dash (frans)
of
- europe\thinspace--\kern-.25em--\thinspace dash (duits)
of
- europe\thinspace---\thinspace dash (engels)

am---dash zonder spatie is typisch amerikaans

Mijn huidige macro voor het gedachtestreepje is, na enige ontwikkelingen en aanpassingen door taco, als volgt:

```
\def\denk{\leavevmode\thinspace%
  \penalty0 \hbox{--\kern -.25em--}%
  \thinspace\penalty0}
```

Gebruik: Ik denk\denk wie niet\denk dat het zo goed is.

Adreslabels op sticker

Bestaat er ook een stylefile waarmee ik adreslabels kan maken voor op zo’n a4-tje met stickertjes?

label3x8.sty

TeX op de mac?

Staat er ergens op Internet een beginners manual waarin een eenzame beginnende TeX user met een *Mac* (eenzaam in de betekenis van ‘geen andere TeX / mac user in de

omgeving') kan lezen hoe je begint met TeX op een mac, dwz welke basispakketten (executables, stylefiles, formats) je waar op de mac moet zetten, waar je die kunt vinden op het net, en hoe je die installeert? Met tot besluit een eerste TeX file die kan worden gecompileerd, geviewd en geprint?

Vrijwel alles dat met Mac en TeX te maken heeft kan worden aangetroffen op

<http://www.esm.psu.edu/mac-tex/>

Bij installatie (beschreven in een 'Readme') van b.v. OzTeX -vanaf die site te downloaden- komt ook een uitgebreide user manual beschikbaar.

Tip: Eurofont

Ik heb twee Euro fonts, elk met één karakter erin. Ee is voor proportionele fonts, de ander voor monospaced fonts. Voor zover ik weet zijn deze fonts publiek. Ze zijn, in de vorm van twee TrueType fonts, te downloaden vanaf de site van HP (<http://www.hp.com>, ergens bij de printer drivers). Ik heb ze omgezet naar Type1 fonts. Zie

<http://www.squirrel.nl/people/jvromans/Euro.html>